

EM 2013/44
14. november 2013
Naaja Nathanielsen

Forslag til forespørgselsdebat om en landsdækkende ekstraordinær affaldsoprydningsindsats.

(Medlemmer af Inatsisartut, Gerhardt Petersen og Siverth K. Heilmann, Atassut)

Inuit Ataqatigiit er altid parate til at tage en debat om vores miljø og hvordan vi holder det rent. Vi er klar over at en del af ansvaret er kommunalt, men dette bør ikke forhindre hverken Inatsisartut eller Naalakkersuisut i at arbejde med emnet og gerne tage initiativ til et større samarbejde imellem kommuner og Selvstyre for at løfte opgaven.

I de seneste år har flere kommuner taget nye initiativer for at forbedre affaldssorteringen og har nye tiltag for at rydde op på dumpe og i beboelsesområder. Det er rigtig positivt at dette prioriteres i de kommunale budgetter. En af grundene til at det prioriteres er jo, at når først investeringerne er gjort og arbejdet er i gang, kan man faktisk spare penge på at sortere affald.

Også i selvstyret har man igennem de seneste år gjort en fornyet indsats. Det tidligere Naalakkersuisut indledte et samarbejde med Det europæiske Miljøagentur, der blandt andet har resulteret i en film rettet mod børn og unge om affald. Derudover blev der indgået en samarbejdsaftale der skulle sikre en bedre affaldsmonitorering og hvor der skulle udveksles data og informationer med andre lande. Det vil være interessant at høre fra Naalakkersuisut hvad denne aftale konkret har båret med sig og om samarbejdsaftalen også har involveret kommunerne. Der er ingen tvivl om at vores land kan få stor gavn af den viden, som Det Europæiske Miljøagentur er i besiddelse af og af det netværk som de er en del af.

Eksempelvis mente repræsentanter fra Agenturet, at Grønland ved en landsdækkende indsats muligvis kunne få dækket en del af sine omkostninger ved en sådan, ved at sælge noget af affaldet.

Når vi taler om en ekstraordinær affaldsoprydning kommer vi ikke uden om, at der er brug for nye informationer om hvad behovet er i dag. Den gamle strategi der blev udarbejdet om affaldshåndtering, er aldrig rigtig prioriteret økonomisk og der er sket meget på området siden den blev udarbejdet. Det vil være på sin plads at få et opdateret overblik over hvad behovet er på landsplan, hvad det vil kræve at få ryddet op, sorteret og igangsat nye initiativer der kan forbedre affaldshåndteringen på sigt.

Det vil også være nødvendigt med en beskrivelse af mulige fordele ved at lave en landsdækkende solidarisk indsats, der ikke skeler til om det er et kommunalt ansvar eller et Selvstyre ansvar. Hvis det skal kunne betale sig at fjerne skrot skal der eksempelvis en vis mængde til. Denne mængde kan den enkelte bygd, by eller kommune måske ikke håndtere, men hvis man laver en landsdækkende indsats vil det kunne betale sig. Og på grund af de geografiske forhold og årstiderne vil det være nødvendigt med en flereårig indsats, der tager højde for at en del af indsatsen reelt kun kan ske i sne- og isfri perioder.

Inuit Ataqatigiit skal derfor opfordre Naalakkersuisut til, skabe overblik over det landsdækkende behov for en ekstraordinær oprydning og vurdere hvilke muligheder der med fordel kan løses i fællesskab. Så kan vi altid se på finansieringsmuligheder og ansvarsfordelingen senere. Bureaucrati skal gerne være en støtte og ikke en forhindring når der skal løses problemer. God debat.